

nent un poch de letovari, viij diners": "Venç aquest dia un malal e dix quel cor li fahia mal e fiu li fer un amplastra de salses, costà un sou". La intervenció de persones llegues en afers de medicina, no ha de causar extranyesa, que no debades s'inicià la historia de la clinica mundial posant los malalts en les llindes de llurs alberchs o en la plaça del mercat pera que'ls vianants hi diguessin la seva respecte lo diagnostic de la malaltia que aquells sofrien y del tractament que consideraven oportú. En aquells temps del Hospital de Sant Macià, coro ara y com sempre, la majoria humana per atavisme, puix en molts actes de l'actuació dels vivents son los morts qui manen, ha sentida y sent predilecció pera tractar de malalties y de remeys y se donaven y es donen receptes que passarien y passen d'uns a altres y moltes vegades s'indicava y s'indica adhuch la manera de cofeccionar les medicines. La prova es que com en altres Arxius, en lo de la Catedral de Barcelona s'hi troben interclozes, en manuscrits que res tenen que veure ab la Medicina ni ab la Beneficencia. receptes trameses al escrivà, probablement per sos amichs o per ell copiades y que's guardava pera son us o pera satisfacer lo seu diletantisme medical: donaré conexement d'algunes de les trobades, moltes d'elles polifarmachs, y copiaré una oració pertanyent a la terapeutica mística.

"Prenets lengua bovina (buglosa), artemia (donsell mascle), canabaria, brenoniga (*bretonica officinalis*), puliol de montanya, escaviossa, salvia salvatge, lupuli, erba melsera (*scolopendrium officinale*), paritaria que es morela roquera, folzia (falsia): de cascun .j. manat; polipodi (herba dels humors frets) viij unses, lavor de paperay (*piperabis?*) vj. unces, brugol ij unces, panicalt .j. unça, aristologia (herba de marfuga) reyel de tarongí: de cascun .j. quart dunça; cumín, batafalua, fonoy, cardemoni: de cascun .j. quart dunça; mesanela, fulles de senet, violes: de cascun una unça; prunes xxx, leçons iij unces, sucre blanch unces x: e sien fet exerob; deuse donar del axerob, miga unça a matí e avespre ab aygua calent".

"Primerament: prenets .ij. diners de senigrech (trigonella, *fœnum græcum*) e picats lo e sernets lo (cedaçar) en .j. puny (grapat, almosta) de reedures de vori picades e polvorisades. *Item*: miga libra de mel de maig: *Item*: gingebre (la quantitat es en blanch). *Item*: girofle (en blanch). *Item*:

cayela (en blanch), tot picat e polvorisat e mesclat tot fets ne farines (en blanch). Aprés açò prenets de la rail dela herba solera (*scolymus*) e picats la enguissa que sia cascada e prenets .ij. cortés e mig de bon vin vermel, del melor quis trop e metes lo ab la dita erba en una ola nova e coga tant tro que torn a un corter e estiga la dona a aquesta vabor tant tro que suu, a vespre e a matí e açó tengua per ix dies. E fet tot açò prenets diapalma e diacolony .j. diner de cascun e sia asonat ab holi rosat e mestats hi deles demunt dites salses e posats los ala melsa".

"A mal de mamela que hom apella Maul: aya hom de bon llexiu ben fort e metal hom en una loça ab atretant oli, bulao tant tro que minve lo terç; faça hom un bayol tan gran que abric tota la popa (mamella) posloli hom ben calent que no crem, mas con mulat (mullat) es, sempre lo pot hom pendre, ço es pendre en les ans, posloli hom en la popa axi con soferre ho puscha; si es veyl lo mal posloli hom dues vegades ho .iij. será guardada sopte sens tot dupte".

"*Item*: a naxença que no pusch bulida, quant será bulida la mel será horeyada: sia picat lençens el mastech bé; prenets farina de forment barutelada (passada pel cedàs) e mesclats ho tot ab la mel e maurats ho be ab les mans (fer massatge) ab holi e podets ne fer zu una vegada prenets ne una polpeleta (un pessich) posats ho sobre la naxença".

"Primo: prenet Rels de malvins ben lavades picats en un morter. *Item*: prenets ij. diners de e trets lo cor de aquelles e tallats les menudes. *Item*: prenets ij. diners de grans de linós e ben senigrech e los malvins e linós, ensemps vage tot acoure al foch per spay de iij. ores ho mes, fins quels malvins sien ben cuyts e prenets un diner del grex que te cubert lo ronyó del moltó e metets lo dins lolla e bulla tot enssems e com sia tot ben cuyt sia mes en un morter e allí sia ben picat e siay més cantitat de una closca dou plena de vinagre e sia tot be destemprat e despuys pendrets ne aquella quantitat que obs haureu e fets la scalfar en una caçola e desque sia calent sobre un drap de li, amana de emplastre, metreune sobre la dolor, emperò quant conexerets que sia ensi quax exugat, levarneu aquell e posar ni heu altra vegada de fresch e sens falta tantost farà levar la dolor. O si abans que posets lo dit emplastre fets lo leveg (loció) dela aygua de la mar ab les herbes per mi a vostra senyoria ja tramès,